

Analyse dashboard november/december 2020

Algemeen

Steunpakket

De overheid heeft meerdere regelingen opgetuigd om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. Het eerste pakket liep eind mei 2020 af, het tweede pakket liep tot eind september 2020. Tot eind juni 2021 is het derde steunpakket van kracht. Op 21 januari 2021 heeft het kabinet bekend gemaakt dat het steunpakket voor ondernemers wordt uitgebreid. Zo wordt het subsidiepercentage bij de TVL verhoogd naar 85%. Er komt geen vermogenstoets bij de TOZO-regeling en vergoeding voor loonkosten in de NOW gaat van 80 naar 85%.

Online Banenmarkt Friesland

De eerste editie van de Online Banenmarkt Friesland op dinsdag 15 december was een succes. Tijdens de eerste editie werden ruim 100 vacatures en 130 pitches en cv's gedeeld. Met deze online editie wordt vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bij elkaar gebracht. Inmiddels heeft ook de tweede editie van 2 februari 2021 plaats gevonden. Tegelijk werden ook in andere arbeidsmarktregio's, waaronder Groningen en Drenthe, Online Banenmarkten georganiseerd.

Inspiratiesessie inclusief ondernemen voor onderwijsbestuurders

Samen met de PO-Raad en VO-raad organiseren we op donderdag 11 februari 2021 een online inspiratiesessie voor Friese schoolbesturen die meer werk willen maken van de banenafpraak. Na afloop hebben de schoolbesturen een helder beeld hoe ze meer werk voor mensen met een arbeidsbeperking kunnen realiseren. Ook leren ze professionals kennen die hen kunnen ondersteunen om inclusief werkgeverschap verder op te pakken.

WW-aanvragen nemen toe in december

Eind december 2020 telde Friesland 11.083 WW-uitkeringen. Dat is 3,3% van de Friese beroepsbevolking. Het aantal WW-uitkeringen in Friesland nam in november en december toe met 867 uitkeringen (+8,5%) ten opzichte van oktober. In december is het gebruikelijk dat de WW stijgt. Dit komt door het afnemen van werkgelegenheid in de wintermaanden in onder andere bouw, landbouw, uitzendbedrijven en horeca. Dit jaar versterkt de coronapandemie en de (gedeeltelijke) lockdown dit effect.

De coronacrisis had in 2020 veel invloed op de arbeidsmarkt. Het aantal WW-uitkeringen liep in de eerste periode van de crisis flink op. In de daaropvolgende maanden daalde de WW, onder andere door de steunpakketten van het kabinet. Hierdoor zijn veel (vaste) werknemers in dienst gehouden, terwijl ze anders mogelijk ontslagen zouden zijn. Toch stegen de uitkeringen wel. Eind december 2020 telde Friesland 1.908 meer WW-uitkeringen (+20,8%) dan in december 2019.

Die toename is groter onder jongeren: in de leeftijdscategorie tot 27 jaar was de toename maar liefst 47% op jaarbasis. Jongeren werden in het begin van de crisis snel en hard geraakt. Dit komt doordat ze vaak met flexibele contracten werken in sectoren die door de coronamaatregelen veel of zelfs alle omzet verloren, zoals de horeca en detailhandel non-food.

Bijstand

Gelukkig zien we dat ondanks het hoge aantal kortdurende WW-uitkeringen die de afgelopen maanden afliep, dat relatief weinig daarvan doorvalt naar de bijstand. De oorzaak hiervoor ligt in het feit dat veel jongeren een WW-uitkering aanvragen. Na afloop van de WW doen deze jongeren minder snel een aanvraag voor bijstand omdat zij nog thuis wonen of nog recht hebben op studiefinanciering.

Ondanks de stijging van het aantal aanvragen in de periode vanaf maart, zien we diezelfde stijging niet terug in de instroom in de bijstand. Er worden meer aanvragen afgewezen omdat er geen recht is op een uitkering.

- In regio Noordoost stabiliseert het bestand. In- en uitstroom zijn nagenoeg gelijk aan elkaar. De uitstroom ligt wel lager dan in oktober;
- In regio Midden zien we in december een hoge stijging in de instroom (hoger dan in alle andere maanden van het jaar). Door een stijging in de uitstroom neemt het bestand maar licht toe;
- In regio West neemt het bestand iets af. Dit wordt veroorzaakt door een lagere instroom in november. De uitstroom is stabiel de laatste maanden.
- In regio Zuidoost neemt het bestand licht af. Dit wordt vooral veroorzaakt door een stijging in de uitstroom in november.
- In heel Friesland is de bijstandspopulatie in de maanden november en december per saldo 0,2% gedaald met 29 mensen.

Aanvragen noodmaatregelen

NOW 3.0

Ook in Friesland zien we een flink aantal bedrijven die NOW-3 aanvragen. De cijfers over de NOW-3 regeling gaan over de periode 16 november tot 26 november 2020.

- In totaal zijn 22.159 aanvragen toegekend, waarvan 577 bedrijven uit de arbeidsmarktregio Friesland (2,6%).
- De gemiddelde hoogte van de 1^e voorschotten is 18.040 euro. In totaal is 378,6 miljoen aan voorschotten uitgekeerd. Voor Friesland gaat het dan om circa 9,9 miljoen euro.

TOZO-3

Het effect van de crisis op zelfstandig ondernemers wordt, in ieder geval tijdelijk, gedempt door de steunmaatregelen. Als na afloop van de steunpakketten blijkt dat veel ondernemers toch het hoofd niet boven water kunnen houden, zal het beroep op de bijstand onder deze groep alsnog fors kunnen toenemen. Omdat zij geen werknemer zijn, hebben zzp'ers geen recht op een WW-uitkering. Mogelijk komen zij ook niet in aanmerking voor de bijstand, omdat er bijvoorbeeld sprake is van eigen vermogen en/of er een partner is met inkomen. Hoeveel zelfstandigen uiteindelijk een beroep gaan doen op de bijstand is op dit moment lastig in te schatten.

- Vanaf 1 oktober 2020 is TOZO-3 van start gegaan. De 'vermogenstoets' is uitgesteld tot 1 april 2021 en wordt opgenomen in TOZO-4. Vanaf 1 januari 2021 gaan de gemeenten de zelfstandige ondernemers helpen met heroriëntatie op hun bedrijfsvoering. Dit is opgepakt door Bureau Zelfstandigen Fryslân.
- Het aantal aanvragen TOZO-3 laat een zelfde beeld zien als TOZO-2. Totaal zijn er tot en met december 2.748 aanvragen ontvangen. Van de nieuwe aanvragers TOZO Levensonderhoud (ca. 800) heeft circa 21% nog niet eerder een TOZO-uitkering gehad. Het overige deel heeft al wel een TOZO-1 en/of TOZO-2 uitkering ontvangen. Voorwaarde om te worden gezien als een 'nieuwe aanvraag' is wel dat men minimaal drie maanden geen TOZO-uitkering moet hebben ontvangen. Anders betreft het een verlengingsaanvraag.

Faillissementen

In de periode van maart t/m december 2020 is in de ontwikkeling van het aantal faillissementen van bedrijven en instellingen nog geen duidelijk effect van de coronacrisis waarneembaar. In Fryslân zijn er 82 faillissementen uitgesproken, 6% minder dan in dezelfde periode 2019.

Onderwijs

Het meest opvallende aan de VSV-cijfers is wel dat, ondanks de coronacrisis, de jongeren op school blijven. De uitval blijft dalen, het aantal VSV-ers is in 2020 gedaald van 188 naar 152, oftewel een daling van 20%. Algemene verklaring is dat jongeren in deze periode ook niet gemakkelijk werk kunnen vinden en daarom eerder besluiten om op school te blijven. Dit in combinatie met de enorme extra inspanningen van alle instanties, de scholen en de gemeenten om er voor te zorgen dat de jongeren op school blijven.

In de gemeente Smallingerland valt de uitval op mbo-2 op, die is gestegen van 8 vorig jaar, naar 17 nu. Dat zit hem in een toename van 5 uitvallers van het Friesland College, en 4 uitvallers van mbo's buiten Friesland. Ook de 5 uitvallers van VO bovenbouw vallen op, dat waren een jaar eerder nog 0.